

PIENIĄDZ, BANKOWOŚĆ, RYNKI FINANSOWE

Istotne informacje:

Wykładowca: dr Piotr Denderski

Email: pdenderski@inepan.waw.pl

Godziny zajęć: 9:45 – 12:00 oraz 13:30 – 15:45, 10 lipca 2023 – 14 lipca 2023

Miejsce zajęć: Pałac Kultury i Nauki, sala 2301

Dla kogo jest ten kurs?

Zajęcia są dedykowane uczniom klas licealnych zainteresowanym ekonomią. Zarówno tym rozważających uczestnictwo w olimpiadzie ekonomicznej, jak i tym, którzy po prostu są ciekawi otaczającego ich świata i chcą poszerzyć swoją wiedzę w zakresie objętym kursem.

Dodatkowo, ukończenie kursu z wyróżnieniem (patrz: Certyfikacja) będzie podstawą dla wystawienia przez wykładowcę listu rekomendacyjnego wymaganego w postępowaniach rekrutacyjnych przez niektóre uczelnie zagraniczne (np. Oxford bądź Cambridge).

Przedmiot zajęć

Celem kursu *Pieniądz, Bankowość, Rynki Finansowe* jest opowiedzieć w przystępny sposób o funkcjonowaniu systemu finansowego. Wszyscy uczestniczymy w tym systemie, choć nie każdy w tym samym stopniu. Przykładowo, każdorazowo, gdy robimy zakupy, korzystamy z jednego z najważniejszych wynalazków ludzkości – pieniądza.

Pieniądz występuje w wielu formach: gotówki, karty płatniczej, aplikacji w telefonie, linijek kodu na twardym dysku komputera itd., itp. Używając pieniądza często (nie jest tak jednak zawsze, przykładem są krypto-waluty) mamy do czynienia z bankami. W przypadku gotówki – jest to bezpośrednio bank centralny (Narodowy Bank Polski), w przypadku pozostałych form płatności – również banki komercyjne. Czy musi tak być? Jak świat wyglądałby bez banków?

Z problematyką pieniądza nieodłącznie wiąże się kwestia wzrostu cen, inflacji. Obecnie w Polsce jest ona na niewidzianych od dekad poziomach. W trakcie zajęć uczestnicy poznają rodzaje inflacji oraz metody jej przeciwdziałania i warunki ich skuteczności.

Z drugiej strony, nie każdy z nas aktywnie handluje akcjami na giełdzie. Mimo to, nagłe załamania cen na giełdzie, o której często słyszy się, że jest "wirtualnym kasynem" potrafią doprowadzić do całkiem niewirtualnych, a jednocześnie bardzo poważnych skutków: masowych zwolnień i znaczącego pogorszenia się warunków życia.

W trakcie kursu poruszone zostaną m.in. poniższe pytania/zagadnienia:

- czym jest pieniądz? co sprawia, że pieniądz jest pieniądzem? czy Bitcoin/Dogecoin/krypto-waluty zastąpią złoto? dlaczego można płacić kawałkiem rzeźbionej skały leżącej na dnie oceanu? jak dużo przesady jest w stwierdzeniu, że "pieniądz bierze się z powietrza"?
- skąd biorą się ceny akcji i innych instrumentów finansowych? dlaczego giełda to nie kasyno? w jaki sposób/czy można próbować wzbogacić się na giełdzie?
- co robi bank centralny? skąd bierze się pieniądz w gospodarce i ile tak naprawdę go jest? skąd bierze się inflacja? jak można sobie radzić z inflacją?

Materiały dydaktyczne

1. Głównym materiałem dydaktycznym będą notatki/skrypt/slajdy przygotowane przez wykładowcę.
2. Dla zainteresowanych/chętnych dalszymi studiami w zakresie przedmiotu kursu polecane są poniższe książki:
  - *Wielki Problem Drobniaków*, Sargent, Velde;
  - *Dług. Pierwsze pięć tysięcy lat*, Graeber,
  - *Potęga Pieniądza. Finansowa Historia Świata*, Ferguson;
  - *Ekonomia Pieniądza, Bankowości i Rynków Finansowych*, Mishkin (w przypadku tej pozycji warto pomyśleć o kupnie angielskiego, najnowszego wydania, polskie tłumaczenie to wersja sprzed wielu lat)

Certyfikacja

Zakończenie kursu może być potwierdzone certyfikatem/dyplomem. Warunkiem uzyskania certyfikatu pomyślnego ukończenia kursu jest uzyskanie oceny na poziomie min. 50 punktów (w 100-punktowej skali). Certyfikat ukończenia kursu z wyróżnieniem przyznawany będzie uczestnikom, którzy uzyskają ocenę na poziomie min. 80 punktów. Końcowa ocena punktowa ma 3 składowe:

- aktywne uczestnictwo: 0-20 pkt.,

- analityczna praca domowa/analiza danych: 0-30 pkt.,

- esej na wybrany przez uczestnika temat (spośród puli tematów zaproponowanych przez wykładowcę): 0-50 pkt.

Aktywne uczestnictwo: kurs prowadzony będzie w 10 blokach (2 bloki dziennie). Za obecność w trakcie każdego bloku uczestnik otrzymuje 1 punkt, dodatkowo może zdobyć 1 punkt za aktywne uczestnictwo w zajęciach (np. zadawanie pytań i odpowiadanie na pytania wykładowcy). Materiały przygotowujące do zajęć będą rozsyłane z odpowiednim wyprzedzeniem.

Analityczna praca domowa/analiza danych: na zakończenie zajęć wykładowca przedstawi listę zadań (identyczną dla wszystkich uczestników kursu) wymagających ściągnięcia danych z ogólnodostępnych źródeł (np. strony GUS lub NBP) oraz przeprowadzenia prostych obliczeń oraz przygotowania i interpretacji wykresów bądź tabeli. Zakres znajomości matematyki nie będzie wykraczał poza ramy programu liceum. Dodatkowo, wymagane do zaliczenia pojęcia z zakresu statystyki/analizy danych będą omówione w materiałach dydaktycznych przygotowanych przez wykładowcę. Czas na realizację pracy domowej wynosić będzie 10 dni od dnia zakończenia kursu.

Esej: na zakończenie zajęć wykładowca przedstawi listę tematów z której każdy uczestnik wybierze temat swojego eseju. Limit długości eseju oraz dokładny algorytm oceny/wymagania co do jego treści przedstawione zostaną na zajęciach.

O wykładowcy

Dr Piotr Denderski jest absolwentem Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie na kierunku Metody Ilościowe w Ekonomii oraz Systemy Informacyjne (magister, dyplom z wyróżnieniem), Uniwersytetu Warszawskiego na kierunku Matematyka (licencjat) oraz University of Amsterdam na kierunku Ekonomia (magister, dyplom z wyróżnieniem; zaliczenie wymagane jako część programu doktorskiego). Doktorat z ekonomii obronił w prestiżowym Tinbergen Institute w Amsterdamie, szkole doktorskiej prowadzonej przez trzy największe holenderskie uczelnie. Program ten uznawany jest za jeden z 10 najwyższej ocenianych programów doktorskich w Europie/30 na świecie. W trakcie studiów doktoranckich odbył staże badawcze na New York University oraz London School of

Economics and Political Sciences. Wyniki jego badań były prezentowane na najważniejszych konferencjach ekonomicznych na świecie (European Economic Association Annual Conference, Econometric Society European Meeting & World Congress, Society for Computational Economics, Society for Economic Dynamics, Society for Advancement of Economic Theory) oraz na wielu seminariach badawczych w czołowych uniwersytetach w USA i Europie. Obecnie pracownik Instytutu Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk oraz University of Leicester School of Business.